

Kitab Daniel - Nomer Satus Rolas

Nyingkap Simbolisme Kenabian saka Ismael: Saka Pamanah nganti Panyegelé 144.000

Jeff Pippenger

2024-03-02

Lan Gusti Allah nunggil karo bocah iku; lan dhèwèké saya gedhé, lan manggon ana ing ara-ara samun, lan dadi wong manah. Purwaning Dumadi 21:20.

Ismael dadi juru manah, kang dadi pralambanging peperangan, lan pralambanging paukiman eksekutif kang dipunlampahaké marang Roma.

Swarané wong-wong sing padha mlayu lan uwal saka tanah Babil, kanggo ngumumaké ana ing Sion piwalesing Pangeran Allah kita, piwalesing Pedalemané. Klumpukna para pamanah nglawan Babil: kowe kabèh sing mbengkongaké busur, padha ngedegna kémah ngubengi kutha iku; aja nganti ana siji waé kang uwal; balasana dhèwèké miturut panggawéné; miturut kabèh kang wus ditindakaké, tindakna marang dhèwèké mangkono uga: awit dhèwèké wus gumunggung nglawan Pangeran, nglawan Kang Mahasuci saka Israèl. Yeremia 50:28, 29.

Para juru panah malesi Babil miturut pakaryané, lan piwales mau kawiwitan nalika paugeran Minggu sing bakal enggal teka, bebarengan karo swara kapindho saka Wahyu pasal wolulas, nalika paukiman eksekutif Babil sing maju kanthi bertahap wiwit kaleksanan.

Lan aku krungu swara liyane saka swarga, mangkene pangandikane, Metua saka ing dhèwèké, hé umat-Ku, supaya kowé aja melu nampa bagéan saka dosa-dosané, lan supaya kowé aja kataman paukiman-pauhumané. Awit dosa-dosané wis tekan ing langit, lan Gusti Allah wis kèlingan marang pialané. Wangsulana marang dhèwèké kaya dhèwèké wis males marang kowé, lan tikelna marang dhèwèké ping pindho manut pakaryané: ana ing tuwung kang wis diisiné, isenana kanggo dhèwèké ping pindho. Sepira akèhé dhèwèké wis ngluhuraké awaké dhéwé lan urip ing kasugihan lan kadonyan, semono uga sangsara lan kasusahan kang kudu kokwènèhaké marang dhèwèké: awit ing sajroning atiné dhèwèké ngucap, Aku lenggah minangka ratu, lan dudu randha, lan ora bakal weruh kasusahan. Wahyu 18:4-7.

Ismail lan biyungé Hagar wis kaempet supaya ora oleh marisi hak pambarep, lan banjur diusir. Mangkono, rasa drengki dadi dorongan kenabian tumrap Islam, lan perang dadi pakaryan kenabiané. Sebutan kapisan nyakup kaempetan kang ditumpangaké marang Ismail lan biyungé déning Sarah, lan “kaempetan” mau dadi ciri kenabian utama tumrap Islam sajroning Sabdaning Allah lan sajarah. Para turunane Ismail bakal dadi wong-wong galak, kang tangane nglawan saben wong, lan sipat galaké iku digambarake déning kuldi ara-ara Arab kang galak, saka kulawarga jaran. Mangkono, peperangan Islam saka bilai kang

kapisan lan kang kapindho digambarake minangka para prajurit kang nunggang jaran-jaran nesu.

Islam iku pesening udan pungkasan, lan pancèn prayoga manawa telung bilai mau nglambangaké telung garis kenabian kang tartamtu, amarga metodologi udan pungkasan iku “garis ing dhuwur garis.” Nalika ciri-ciri kenabian saka rong garis kapisan digandhèngaké dadi siji, iku netepaké garis saka bilai katelu. Kabeh telung garis kenabian mau nggambaraké mangsa panyegelan wong satus patang puluh papat èwu. Telung garis mau nglambangaké mangsa kawutahané udan pungkasan, awit udan pungkasan wiwit nyiprat nalika Bilai katelu rawuh tanggal 11 September 2001.

“Udan pungkasan iku bakal tumiba marang umaté Allah. Malaékat kang gagah prakosa bakal tumurun saka swarga, lan saindenging bumi bakal padhang katon merga kamulyané.” Review and Herald, 21 April 1891.

Mangsa panyegelan iku uga dilambangaké déning mangsa sing diwiwiti tanggal 11 Agustus 1840 lan rampung nalika tekane malaékat katelu tanggal 22 Oktober 1844. Mangsa wektu iku uga dilambangaké ing kitab Habakuk pasal loro. Sajarah Millerit nggenepi Habakuk pasal loro, lan kanthi mangkono wiwitané nalika malaékat mudhun tanggal 11 Agustus 1840, lan pungkasane nalika malaékat katelu teka tanggal 22 Oktober 1844.

Habakuk bab loro nerangake manawa ing pungkasaning wahyu, wahyu iku bakal “ngandika.” Ing ayat telu saka Wahyu bab sepuluh, malaékat iku sesambat (ngandika) kanthi swara sora, lan ing tanggal 22 Oktober 1844 malaékat kang padha iku sumpah (ngandika) manawa “wektu ora bakal ana maneh.” Panjagané Habakuk ing ayat siji saka bab loro, mapan ing tanggal 11 Agustus 1840, amarga ing wektu iku para panjaga ngungakake swarané.

Ing pambrontakan taun 1888, kang déning Sister White diidentifikasi minangka makili malaékat ing Wahyu wolulas sing bakal madhangi bumi kanthi kamulyané, para pangawas (Jones lan Waggoner) ngangkat “swarané” kaya kalasangka, kanggo nduduhaké marang umaté Gusti Allah sakehing paneraké, awit pesené iku pesen marang Laodikia. Ing tanggal 11 September 2001, kang ditipèni déning sajarah taun 1888, Pangéran nuntun umaté ing dina-dina pungkasan bali menyang dalan-dalan lawasé Yérémia, ing ngendi para pangawas ora dièstokaké. Turuné malaékat mau nandhani tekane para pangawas miturut ramalan.

“Swara” kang rawuh ing tanggal 11 Agustus 1840 iku dipunatur lumantar para juru pengawal, lan Yeremia dipunandikani bilih manawa piyambakipun badhé wangsul dhateng imanipun sarta pitados dhateng Allah sasampunipun kuciwa, piyambakipun badhé dados cangkempipun Allah. Nalika wahyu kang sampun katingal kémawon alitipun pungkasanipun rawuh ing tanggal 22 Oktober 1844, wahyu punika “ngandika.” Mangsa ing Habakuk bab kalih, ingkang kalampahan wonten ing sajarah Millerite, nggambaraken mangsa panyegelanipun satunggal atus patang dosa sekawan èwu.

Penting kanggo mangertèni yèn tanggal 11 Agustus 1840 nganti tekan 22 Oktober 1844 nggambaraké panyegelan satus patang puluh papat ewu, yaiku mangsa nalika udan pungkasan kawutahaké. Iki wigati, amarga piwulang bab udan pungkasan kudu diidentifikasi lumantar metodologi “line upon line.” Mangsa mirunggan sing minangka panyegelan satus patang puluh papat ewu iku bola-bali diwakili ana ing garis-garis ramalan, lan mangkono uga ana ing Habakuk loro, kang déning Sister White kanthi langsung diidentifikasi minangka kang kapenuhan ana ing sajarah Millerite. Panjenengané uga bola-bali mulang yèn sajarah Millerite diulang manèh ing sajarah satus patang puluh papat ewu.

“Kasulaman karo pitedah-pitedah bab pratandha-pratandha kang wus padha dianggep nyakup wektu rawuhe kaping pindho, ana piwulang kang mligi dicocogake karo kahanan padha ora mesthi lan kebak pangentèn, sarta maringi panguwat supaya padha ngentèni kanthi sabar ana ing pracaya, manawa apa kang saiki isih peteng tumrap pangretene, ing wektune bakal katuduhake kanthi cetha.

“Ing antarané wangsit-wangsit iku ana uga wangsité Habakuk 2:1–4: ‘Aku bakal ngadeg ana ing papan pangawasanku, lan mapan ana ing menara, lan bakal ngati-ati ndeleng apa kang bakal dipangandikakaké déning Panjenengané marang aku, lan apa kang kudu dakwangsuli nalika aku ditegur. Banjur Pangéran mangsuli aku, pangandikané: Tulisen wangsit iku, lan gamblangana ing papan-papan tulis, supaya wong kang maca bisa mlayu. Awit wangsit iku isih kanggo wektu kang wis katetepaké, nanging ing wekasan bakal ngucap lan ora ngapusi: sanadyan katon kaya tumeka alon, tetepa ngentèni iku; awit mesthi bakal kelakon, ora bakal molor. Lah, nyawané wong kang gumunggung iku ora jejeg ana ing jeroné: nanging wong mursid bakal urip marga saka pracayané.’”

“Wiit taun 1842, pituduh sing kaparingake ana ing ramalan iki supaya ‘nulis wahyu iku, lan gawenaa cetha ana ing papan-papan, supaya wong sing maca bisa mlayu,’ wus nuwuhake ing Charles Fitch gagasan kanggo nyawisake sawijining bagan ramalan kanggo njlentrehake wahyu-wahyu ing Daniel lan Wahyu. Pamedhare bagan iki dianggep minangka kasampurnaning dhawuh sing kaparingake marang Habakuk. Nanging, ing wektu iku ora ana wong sing nyumurupi manawa ana wektuning tundha kang katon sajroning kaleksananing wahyu iku—yaiku sawijining mangsa nunggu—kang uga kababar ana ing ramalan sing padha. Sawisé kuciwa iku, ayat Kitab Suci iki katon banget wigatine: ‘Amarga wahyu iku isih kanggo wektu kang wus katetepake, nanging ing pungkasané bakal muni lan ora bakal goroh: sanadyan ketanggor, entenana; amarga mesthi bakal kelakon, ora bakal ketanggor.... Wong mursid bakal urip marga saka pracayané.’

Sawijining pérangan saka wangsité Yézékiel uga dadi sumber kakuwatan lan panglipur tumrap para pracaya: ‘Pangandikané Pangéran tumeka marang aku, mangkéné: Hé anak manungsa, paribasan apa ta iku sing kokduwèni ana ing tanah Israèl, sing muni, Dina-dina iku saya suwe, lan saben wahyu dadi muspra? Mulané kandhaa marang wong-wong mau: Mangkéné pangandikané Pangéran Allah.... Dina-dina iku wis cedhak, lan kawujudané saben wahyu.... Aku bakal ngandika, lan pangandika kang bakal

Dakucapaké iku bakal kelakon; iku ora bakal ditundha manèh.’ ‘Wong-wong saka brayat Israèl padha kandha, Wahyu kang dideleng déning dhèwèké iku kanggo akèh dina kang bakal teka, lan panjenengané medhar wangsit bab mangsa-mangsa kang isih adoh. Mulané kandhaa marang wong-wong mau: Mangkéné pangandikané Pangéran Allah; Ora ana siji waé saka pangandikan-Ku kang bakal ditundha manèh, nanging pangandika kang wus Dakucapaké iku bakal katindakaké.’ Yézékiel 12:21–25, 27, 28.” The Great Controversy, 391–393.

Para pengikut Miller ora mung nyumurupi awake dhewe minangka wong-wong sing nggenepi pasemon bab sepuluh prawan, lan Habakuk pasal loro, nanging uga katuntun kanggo nyumurupi manawa sajarah ing ngendi dheweke padha nggenepi ramalan-ramalan iki, iku uga minangka panandhané Yehezkiel tumrap sajarah sing padha kuwi, ing ngendi “tetelané saben wahyu” bakal kaleksanan. Garis sajarah sing nglambangaké panyegelané wong satus patang puluh papat ewu iku papan ing ngendi tetelané saben wahyu kaleksanan!

Garis-garis sing makili mangsa udan pungkasan lan panyegelan tumrap satus patang puluh papat ewu iku digandhengake bebarengan kanggo netepake manawa sajarah kenabian mesthi ngemu tetengeré Alfa lan Omega.

Sajarah Millerite diwiwiti kanthi swarané malaékat ing Wahyu sepuluh, lan dipungkasi kanthi swara kang padha. Tanggal 11 September 2001 diwiwiti kanthi swara kapisan saka Wahyu pasal wolulas, lan dipungkasi kanthi swara kapindho saka Wahyu pasal wolulas. Habakuk pasal loro diwiwiti kanthi swarané para juru-jaga, lan dipungkasi kanthi swarané juru-jagané Yeremia. Bilai kang kapisan diwiwiti karo Mohammed, lan dipungkasi karo Mohammed II. Bilai kang kapindho diwiwiti kanthi dibébasaké malaékat papat Islam lan dipungkasi kanthi dikendhalèkaké Islam.

Metodologi sing dadi udan pungkasan iku yaiku metodologi “baris demi baris” kagungané Yesaya, lan garis-garis sing digandhengaké kanggo ngenali lan netepaké piwulang bab udan pungkasan iku tanpa pangecualèn tansah ngandhut pratandha Alpha lan Omega. Bilai kapisan ing Wahyu pasal sanga diwiwiti déning Mohammed lan dipungkasi déning Mohammed II. Mangsa iku kabagi dadi rong jinis peperangan, sing kapisan yaiku serangan-serangan marang Roma sing ora kaatur lan wiwit tenanan ing sangisoré Abubakar, banjur ana mangsa satus sèket taun nalika peperangan kapisan Islam sing kaorganisasi kasil ditindakaké.

Satus sèket taun punika dipunlambangakên déning wangsit wekdal “gangsals wulan”. Cilaka kapindho ugi gadhah wangsit wekdal, inggih punika telung atus sangang puluh satunggal taun lan gangsals welas dinten. Mila, awit tatanan wangsit saking cilaka kapisan lan kapindho punika netepakên wekasan kanthi wiwitan, wonten pamedhahan antawis panyegelan lan satunggaling mangsa wekdal tartamtu. Proses panyegelan punika dipunlambangakên ing wiwitaning sajarahing cilaka kapisan, lan dipunlambangakên ing wekasaning cilaka kapindho.

Inggang ndherek panyegelan ing ayat kaping sekawan, ing sangsara kapisan, punika “gangsal wulan” (satus seket taun). Gangsal wulan punika kaidentifikasi kaping kalih, sepisan ing ayat kaping gangsal lan malih ing ayat kaping sedasa. Inggang ndhisiki prosès panyegelan saking 11 Agustus 1840 dumugi 22 Oktober 1844 ing sangsara kaping kalih punika wangsit bab “sajam, sadina, sabulan, lan setaun” (telung atus sangang puluh siji taun lan limalas dinten), ing ayat kaping limalas. Kanthi sesarengan wonten ing satunggaling garis inggang tanpa pedhot, kalasangka kaping gangsal lan kaping enem wiwit lan pungkasanipun kanthi sawijining gambaran bab prosès panyegelan.

Minangka rong garis, nalika ditrapaké “garis ing ndhuwur garis” mau nandhani sawijining wiwitan lan pungkasan kang diwatesi déning Mohammed kang kapisan lan Mohammed kang kapindho. “Garis ing ndhuwur garis,” mau ngenali rong mangsa kang béda ing saben garis, yaiku kang diasilaké amarga saben garis ngemu sawijining wangsit wekdal. Ing sajarah bilai kang kapisan, Islam kapesthèkaké bakal “nglarani” Roma, lan ing bilai kang kapindho, Islam bakal “matèni” Roma. Bilai kang kapisan iku peperangan nganggo tumbak, pedhang, lan panah, déné bilai kang kapindho ngenalaké bubuk mesiu minangka gegaman perang.

“AYAT 10. Lan buntute padha kaya kalajengking, lan ana sengate ana ing buntute; lan kuwawane yaiku kanggo nandhangake cilaka marang manungsa sajrone limang sasi. 11. Lan ana raja kang mréntah ing sadhuwure wong-wong mau, yaiku malaékat saka telenging jurang tanpa dhasar, kang jenenge ing basa Ibrani yaiku Abaddon, nanging ing basa Yunani jenenge Apollyon.”

“Nganti saprene, Keith wis maringi kita gegambaran-gambaran bab swarané limang kalasangka pisanan. Nanging saiki kita kudu pisah karo dhèwèké, lan nerusaké marang panrapan saka ciri anyaring wangsit kang ing kéné dipratélakaké; yaiku, mangsa-mangsa profètis.

“Panguwasané iku kanggo nglarani manungsa limang sasi.—1. Ana pitakonan mangkene: Wong-wong endi kang padha bakal dilarani déning wong-wong mau sajroning limang sasi?—Tan kena diselaki menawa wong-wong iku padha karo wong-wong kang sawisé iku bakal dipatèni déning wong-wong mau (delengen ayat 15); ‘sapateloné manungsa,’ utawa sapateloné Kakaisaran Rum,—yaiku pérangan Yunani saka kakaisaran iku.

“2. Kapan wong-wong mau kudu miwiti pakaryan panyiksané? Ayat kaping 11 mangsuli pitakonan iku.

“(1) ‘Wong-wong mau duwe ratu ngungkuli wong-wong mau.’ Wiwit sédané Mohammed nganti meh tekan pungkasan abad kaping telulas, para Mohammedan kapérang dadi warna-warna golongan ing sangisoré sapérangan pimpinan, tanpa ana pamaréntahan sipil umum kang ngluwihi kabèh wong mau. Cedhak pungkasan abad kaping telulas, Othman ngedegaké sawijining pamaréntahan kang wiwit wektu iku katelah Pamaréntahan Ottoman, utawa kakaisaran, kang saya tuwuh nganti ngluwihi kabèh suku Mohammedan kang utama, lan nyawijèkaké kabèh mau dadi siji monarki agung.

“(2) Wataking raja iku. ‘Kang dadi malaékaté jugangan tanpa dhasar.’ Malaékat tegesé utusan, sawijining pelados, becik utawa ala, lan ora tansah sawijining makluk rohani. ‘Malaékaté jugangan tanpa dhasar,’ utawa pelados utama saka agama kang metu saka kono nalika iku kabukak. Agama iku yaiku Mohammedanisme, lan sultan iku pelados utamané. ‘Sultan, utawa grand Seignior, kaya dene dheweke kasebut tanpa mbédak-mbékakaké, uga dadi Kalifah Agung, utawa imam agung, nggabungaké ana ing pribadiné kaluhuran rohani kang paling dhuwur karo panguwasa kadonyan kang paling luhur.’—World As It Is, p.361.

“(3) Asmanipun. Ing basa Ibrani, ‘Abaddon,’ kang ngrusak; ing basa Yunani, ‘Apollyon,’ wong kang mbasmi, utawa ngrusak. Amargi gadhah kalih nama ing kalih basa ingkang benten, cetha bilih ingkang dipunmaksudaken supados kaambaraken punika watakipun, sanès namanipun panguwasa punika. Manawi mekaten, kados ingkang kaserat wonten ing kalih basa punika, piyambakipun punika satunggaling pangrusak. Mekaten punika tansah dados watak pamaréntahan Ottoman.”

“Nanging kapan Othman nglancarake serangan kapisané marang karajan Yunani?—Miturut Gibbon, Decline and Fall, lsp., ‘Othman kaping pisan mlebu ing wewengkon Nicomedia nalika tanggal 27 Juli, 1299.’”

“Pangétungan sawenèh panulis wis adhedhasar panganggep yèn mangsa iku kuduné diwiwiti saka madegé karajan Ottoman; nanging iki cetha salah; amarga wong-wong mau ora mung bakal nduwèni ratu ngungkuli wong-wong mau, nanging uga bakal nyiksa manungsa limang sasi. Nanging mangsa panyiksa iku ora bisa diwiwiti sadurungé serangan kapisan saka para panyiksa, yaiku, kaya kang wis kasebut ing dhuwur, tanggal 27 Juli 1299.

“Petungan ing ngisor iki, kang dhedhasar titik wiwitan iki, wis katindakake lan diterbitaké ana ing sawijining karya kanthi irah-irahan, Christ’s Second Coming, etc., déning J. Litch, ing taun 1838.

“‘Lan panguwasané yaiku kanggo nyiksa manungsa limang sasi.’ Nganti ing kéné wewenangé mau katindakaké, yaiku kanggo nyiksa lumantar pangrusakan sing tanpa kendhat, nanging ora kanggo matèni wong-wong mau sacara pulitik. ‘Limang sasi,’ telung puluh dina saben sasi, maringi cacah satus sèket dina; lan dina-dina iki, amarga sipaté simbolis, nuduhaké satus sèket taun. Diwiwiti tanggal 27 Juli 1299, satus sèket taun iku tekan taun 1449. Sajeroning sakabèhé mangsa iku wong Turki melu perang sing meh tanpa pedhot nglawan karajan Yunani, nanging durung bisa nelukaké karajan iku. Wong-wong mau ngrebut lan nguwasani sawetara provinsi Yunani, nanging kamardikan Yunani isih tetep dijaga ing Konstantinopel. Nanging ing taun 1449, pungkasané satus sèket taun iku, ana owah-owahan, sing sajarahé bakal katemokaké ing sangkakala sabanjuré.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 505–507.

Uriah Smith nyebut petungan Josiah Litch bab satus sèket taun iku, kang nalika rampung, nuduhaké sawijining titik wiwitan kanggo wangsit telung atus sangang puluh siji taun lan limalas dina ing Trompèt sabanjuré. Nalika mratelakaké komentar bab ramalan Litch

ngenani loro wangsit wektu sing sesambungan iki, Sister White nyathet:

“Ing taun 1840 sawijining kaleksananing ramalan liyane kang nggumunake nuwuhake kawigatèn kang sumebar amba. Rong taun sadurungé, Josiah Litch, salah siji saka para pelayan utama kang martakaké rawuhipun kaping pindho, nerbitaké sawijining paparan bab Wahyu 9, kanthi mratelakaké sadurungé ambruké Kakaisaran Ottoman. Miturut petungané, kakuwasan iki bakal digulingaké... ing tanggal 11 Agustus 1840, nalika kakuwasan Ottoman ing Konstantinopel kena diarep-arep bakal diremuk. Lan iki, pitados kula, bakal kabuktèn mangkono anané.”

“Pas ing wektu sing wis katetepake iku, Turki, lumantar para duta besare, nampa pangayoman saka kakuwasan-kakuwasan sekutu Éropah, lan kanthi mangkono nyelehake awake ana ing sangisoring pangwasaning bangsa-bangsa Kristen. Kedadeyan iku pas banget netepi ramalan kasebut. Nalika prakara iku kawiyak, wong akèh dadi yakin marang beneré prinsip-prinsip panfsiran nubuatan sing ditampani déning Miller lan para mitrané, lan sawijining daya pendorong kang nggumunaké kaparingaké marang gerakan Advent. Wong-wong sing nduwèni kawruh lan kalungguhan padha manunggal karo Miller, ing anggoné martakaké lan nerbitaké pandangan-pandangané, lan wiwit taun 1840 nganti 1844 pakaryan iku nyebar kanthi rikat.” *The Great Controversy*, 334, 335.

Bilai kasangsaran kapisan lan kapindho gegandhèngan déning loro ramalan wektu sing silih sambung. Bilai kasangsaran kapisan diwiwiti nganggo sawijining ilustrasi ngenani pemateraian, lan bilai kasangsaran kapindho dipungkasi nganggo sajarah wiwit 11 Agustus 1840 nganti swarané kalasangka kapitu ing 22 Oktober 1844, kang uga minangka sawijining ilustrasi ngenani pemateraian. Wiwitan lan pungkasan mau ngasta tandha tangané Alfa lan Omega, awit, kaya ing sajarah nalika Kristus netepaké prejanjian sajrone saminggu, mangsa iku kabagi dadi rong pérangan. Mangsa kapisan diwiwiti déning Mohammed kapisan, lan dipungkasi déning Mohammed kapindho. Mangsa kapindho diwiwiti saka “swara saka patang sungu misbyah emas kang ana ing ngarsané Allah,” lan dipungkasi déning “swara”-né Kristus, nalika Panjenengané sumpah “demi Panjenengané kang gesang ing salawas-lawasé, kang nitahaké langit lan samubarang kang ana ing kono, lan bumi lan samubarang kang ana ing kono, lan segara lan samubarang kang ana ing kono, yèn ora bakal ana wektu manèh.”

Kita badhé nerusaké panaliten punika ing artikel salajengipun.

“Pitakon apa waé sing bisa ditangèkaké déning Sétan ing sajroning pikiran kanggo nuwuhaké mamang gegayutan karo sajarah agung bab lakuning umaté Allah ing jaman biyèn, iku bakal nyenengaké kaagungané sing satanis lan dadi panerak marang Allah. Pawarta bab rawuhipun Gusti enggal tumuju ing jagad kita kanthi kakuwasan lan kamulyan kang gedhé iku kayektèn, lan ing taun 1840 akèh swara wis diunggahaké ing pamaklumaté.” *Manuscript Releases*, volume 9, 134.